

bende Finanslov, og dette er ganske vist; kun skal jeg bemærke, at man i een Henseende endog er gaaet et Skridt videre, end man tidligere har seet paa Finanslovene, idet den ærede Finansminister har opført en Udgift til Ribe Bispegaardss Standfættelse under de Indtægter, der høves af de af Staten overtagne Bispetiender. Det forekommer mig, at der heri ligger ligesom en Anthyndning af, eller at der idetmindste derved kan reises Tvivl om, hvorvidt det ikke har været Meningen, at Staten skulde være forpligtet til at anvende disse overtagne Bispetiender i en vis Retning; ellers forstaaer jeg ikke, af hvad Grund man netop har opført denne Udgift herunder, da man ellers ved andre Leiligheder har seet lignende Udgifter opførte paa andre Steder i Budgettet. Man har altsaa iaar fulgt det samme System med Hensyn til Lovens Opstilling som det, der blev brugt isjor, nemlig det saakaldte Nettosystem, men jeg, som altid har været en Modstander heraf, skal erklære, at jeg ved at gennemgaae dette Lovforslag ikke har kunnet see Andet end, at jeg har høvt fuld Troe til at være Modstander deraf. Vi have ogsaa tidligere høvt en Ordspører for Finanslovens Behandling her i Thinget, som var af den samme Mening; men den nuværende ærede Finansminister, der er den samme som den daværende Ordspører, har i denne Henseende aldeles skiftet Mening og har fremmet den Opstilling, hvoraf han tidligere har været en bestemt Modstander. Nu kan man maaskee sige, at det er aldeles ligegyldigt, enten man bruger en Opstilling efter Brutto- eller efter Nettosystemet; Staten kommer til at udgive ligemange Penge, enten man bruger den ene Fremgangsmaade eller den anden; men dertil vil jeg svare, at det er et Spørgsmaal, om det dog ikke efterhaanden vil faae Betydning ogsaa i oeconomicke Retning, naar man paa den ene Side seer opstillet alle virkelige Indtægter og paa den anden Side alle virkelige Udgifter. Det vil da idetmindste sandsynligviis blive Tilfældet, at man ganske anderledes vil blive opmærksom paa, i hvilken overordentlig Grad vort Land er belastet med Udgifter for at blive bestyret og regjeret, hvilket da rimeligviis vil føre til, at man kommer med Forslag om Beskættelser og Besparelser i disse

Udgifter. Det kan altsaa nok faae en oeconomicke Betydning, men det har dernæst ogsaa en stor Betydning med Hensyn til Overtroeligheden over hele Landets Penge- og Forvaltningsvæsen, navnlig for den store Mængde af Folket, som har politiske Rettigheder, for Vælgerne her i Landet, der dog ogsaa ligesaavel som andre Skatteydere burde sættes istand til med nogenlunde Lethed at kunne sætte sig ind i det Samfunds Huusholdning, hvoraf de ere Medlemmer, og til hvis Fornødenheder de maae bidrage; men dette besværes naturlighviis i høj Grad, naar man har denne Opstilling, som her finder Sted efter Nettosystemet. Jeg skal i den Henseende gjøre opmærksom paa, at jeg ved nyligtigt at gennemgaae det foreliggende Lovforslag er kommen til det Resultat, at der paa Indtægtsiden skjuler sig Udgifter til et Beløb af omtrent 3,808,000 Rd., medens der paa Udgiftssiden skjuler sig Indtægter af omtrent 3,728,100 Rd. Det er en Besynderlighed, at man skal lede efter Indtægter paa Udgiftssiden og omvendt, og i sin Tid, da der i det Hele taget gik en anden Luftning gennem de lovgivende Forsamlinger, end der nu gjør, var der ogsaa en Bestræbelse efter at faae Klarhed med Hensyn til denne Postering af Indtægter og Udgifter, saaledes at enhver forstandig Mand, der tog Budgettet for sig, kunde overse, hvorledes Sagen egentlig hang sammen. Der er ogsaa en anden Egenkab ved den Form, hvori Lovforslaget er fremsat, som gjør det vanskeligt at komme til Klarhed om, hvorledes vort Penge- eller Finansvæsen egentlig staaer, idet der nemlig ikke høves en klar og for en nogenlunde alvorlig Betragtning let Overtroelighed over, hvad der er Formueforøgelse og Formueformindskelse, og hvad der er løbende Indtægter og løbende Udgifter. Der skal en meget nyligtigt og vidtløftig Undersøgelse til for at udfinde dette, men det forekommer mig, at Regjeringen skulde saavel Repræsentationen som Landets øvrige Borgere den Lettelse, at give en saadan klar Oversigt, der indeholdt en Adskillelse som den af mig anthybede. Jeg har saaledes, forat jeg skal nævne et Exempel, seet, at man agter at benytte en løbende Indtægt, og det endog en aldeles overordentlig Indtægt, til at dække en Formuefor-